

This question paper consists of 29 questions and 10 printed pages + one outline map of India.

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ 29 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି ଏବଂ 10 ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି + ଗୋଟିଏ ଭାରତ ମାନ ଚିତ୍ର ଅଛି ।

Roll No.

ରୋଲ୍ ନମ୍ବର

Code No. 60/S/A/OR

କୋଡ୍ ନମ୍ବର

Set - A

SOCIAL SCIENCE

(ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ)

(213-OR)

Day and Date of Examination

ପରୀକ୍ଷା ତାରିଖ ଓ ଦିନ

Signature of Invigilators

1.

ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

2.

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **60/S/A/OR-A** on the Answer-Book.
- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷସୂଚନା

- 1 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ । (ଗୋଟିଏ କୋଠାରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ରହିବ)
- 2 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନୁସାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।
- 3 ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନରେ (A), (B), (C) ଓ (D) ଭାବେ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତର ଅଛି । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖ ।
- 4 ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଅଲଗା ସମୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।
- 5 ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।
- 6 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **60/S/A/OR-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାର ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।
- 7 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ରୂପାନ୍ତରକୁ ମାନ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

SOCIAL SCIENCE

(ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ)

(213-OR)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମାର୍କସ : 100

- Note :**
- (1) All questions are **compulsory** and carry marks as indicated against each question.
  - (2) For Multiple Choice Questions **four** options are given. You have to choose right option and indicate it in your answer book.
  - (3) Attach the map with answer script.

- ସୂଚନା :**
- (1) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ କଡ଼ରେ ସୂଚାଯିବାପରି ଅଙ୍କ ଏହାର ମାର୍କସ ଅଟେ ।
  - (2) ମଲ୍ଟିପୁଲ ଚଏସ ପ୍ରଶ୍ନର ଚାରିଟି ବିକଳ୍ପ ଦିଆଯାଇଛି । ସଠିକ ଉତ୍ତର ଟି ବାଛି ତୁମ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖ ।
  - (3) ଦିଆଯାଇଥିବା ମାନଚିତ୍ର ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକା ସାଙ୍ଗରେ ଜୋଡ଼ି ଦିଅ ।

1 Hieroglyphics, the ancient script was related to which one of the following civilizations ? 1

- (A) Indian (B) Egyptian
(C) Chinese (D) Mesopotamian

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଭ୍ୟତା ମଧ୍ୟରୁ ଛବିଲିପି, ପ୍ରାଚୀନ ଲିପି କାହା ସଂପର୍କିତ ?

- (A) ଭାରତୀୟ (B) ମିଶରୀୟ
(C) ଚୀନ (D) ମେସୋପଟାମିଆ

2 Which one of the following statements denotes the term 'Socialism' ? 1

- (A) Freedom to profess, preach and practise any religion.
- (B) Promoting social change to end all forms of inequalities.
- (C) Equal treatment without any discrimination.
- (D) Complete political freedom and supreme authority.

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱ 'ସମାଜବାଦ'କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ ?

- (A) ଯେ କୌଣସି ଧର୍ମକୁ ମୁକ୍ତଭାବେ ପୋଷା, ପ୍ରଚାର ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।
- (B) ଅସମାନତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବୃଦ୍ଧି ।
- (C) ବାଞ୍ଛ ବିଚାର ବିନା ସମାନ ବ୍ୟବହାର ।
- (D) ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ।

3 Which one of the following is related to man-made component of environment ? 1

- (A) Biosphere
- (B) Lithosphere
- (C) Hydrosphere
- (D) Agricultural fields

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୋଟିକ ମନୁଷ୍ୟକୃତ ପରିବେଶ ?

- (A) ବାୟୋସ୍ଫିୟର
- (B) ଲିଥୋସ୍ଫିୟର
- (C) ହାଇଡ୍ରୋସ୍ଫିୟର
- (D) ଚାଷ ଜମି

4 Identify among the following 'Abiotic' component of environment. 1

- (A) Plants
- (B) Animals
- (C) Land
- (D) Humans

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ପରିବେଶର ନିର୍ଜୀବ ଉପାଦାନ -

- (A) ଉଦ୍ଭିଦ
- (B) ଜୀବଜନ୍ତୁ
- (C) ଭୂମି
- (D) ମନୁଷ୍ୟ

5 Explain any two jewels of Jainism. 1×2=2

ଜୈନଧର୍ମର ଦୁଇଟି ରତ୍ନ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

6 Explain with examples, any two causes that are responsible for the loss of bio-diversity. 2

ଜୈବ-ବିଭିଧତା ପତନର ଦୁଇଟି କାରଣ ଉଦାହରଣ ସହ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

7 Explain the two provisions that have been made under the 'Cultural and Educational Rights'. 2

ସାଂସ୍କୃତିକ-ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରରେ କେଉଁ ଦୁଇଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆସୁଛି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

8 Why is illiteracy still considered a major challenge to Indian democracy ? Explain. 2

ନିରକ୍ଷରତା ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଆହୁାନ କାହିଁକି ? ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

9 Describe the features of 'Arab Civilization' during the medieval period. 1×4=4

ମଧ୍ୟଯୁଗରେ ଆରବ ସଭ୍ୟତାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

10 Describe the strategies used by the German leaders for the unification of Germany. 1×4=4

ଜର୍ମାନୀ ଏକତ୍ରିକରଣରେ ଜର୍ମାନୀ ନେତୃବୃନ୍ଦଙ୍କ କୌଶଳ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

11 Describe the innovations and technological changes that took place during the 'Industrial Revolution'. 2+2=4

ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବରେ ନୂତନ କୌଶଳ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- 12 Who introduced the 'Permanent Settlement' in Bengal and Bihar in 1793 ? 1+3=4
Describe any three features of the 'Permanent Settlement'.

1793 ରେ ବେଙ୍ଗଲ ଓ ବିହାରରେ କିଏ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ ?
ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ତିନୋଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମାନ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- 13 Explain the role of Swami Dayanand Saraswati as a socio-religious reformer. 1×4=4

ସାମାଜିକ-ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍କାରକ ଭାବେ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- 14 Why did some Tribal groups revolt against the British ? Explain. 1×4=4

ଜଂଗଲମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାହିଁକି କେତେକ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠି ବିପ୍ଳବ କରିଥିଲେ ? ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- 15 Classify the Deccan Plateau in two parts. Explain three features of each part. 1+3=4

ଦାକ୍ଷୀଣାତ୍ୟ ମାଳଭୂମିର ଦୁଇ ବର୍ଗିକରଣ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗର ତିନୋଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- 16 "Indian Agriculture is facing challenges". Support the statement. 4

ଭାରତୀୟ କୃଷି ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖିନ ହେଉଛି । ଉକ୍ତିର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

- 17 How are human activities responsible for global warming ? 1×4=4
Explain with examples.

ବିଶ୍ୱବାପୀୟନ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିପରି ଦାୟୀ ? ଉଦାହରଣ ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- 18 Mention the Directive Principles related to International Peace and Security. 1×4=4

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କେତେଦୂର ଦାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

19 State the main features of the composition of Zila Parishad. 1×4=4

ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଗଠନରେ ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମାନ ବ୍ୟକ୍ତ କର ।

20 Explain the discretionary powers of the Governor. 1×4=4

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଇଚ୍ଛାଧୀନ କ୍ଷମତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

21 Explain the ‘Legislative’ and ‘Executive’ functions of Parliament. 2+2=4

ସଂସଦର ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

22 How is the ideology of Bhartiya Janta Party different from that of Indian National Congress Party ? Explain with examples. 4

ଭାରତୀୟ ଜନତା ଦଳର ଆଦର୍ଶ କିପରି ଭାବେ ଭାରତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ?
ଉଦାହରଣ ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

23 How are ‘Linguism’ and ‘Extremism’ challenges to national integration ? 2+2=4
Explain with examples.

କିପରି ଭାବେ ‘ଭାଷାବାଦ’ ଏବଂ ‘ଉଗ୍ରବାଦ’ ଜାତୀୟ ସଂହତି ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ? ଉଦାହରଣ ସହ
ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

24 Describe the main features of the elaborate programme laid down by Gandhiji during the Nonco-operation Movement against the British Government. 1×5=5

ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମୟରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛବିକୃତ ବିସ୍ତୃତ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- 25 Define the term 'Sex Ratio'. Why is sex ratio unfavourable to women in India ? Explain. 1+4=5

‘ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ’ର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । କାହିଁକି ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ଭାରତୀୟ ନାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯାଏନାହିଁ ? ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- 26 Explain the importance of different agencies and institutions that have been contributing to the formulation of Public Opinion. 1×5=5

ଜନମତ ଗଠନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଅବଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- 27 “There are very wide regional disparities in India”. 1×5=5
Support the statement.

“ଭାରତରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟ ବାଦ ବହୁଳଭାବେ ଦେଖାଯାଏ ।” ଉକ୍ତିର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

- 28 In the given political outline map of India, locate and label the following with appropriate symbols. 4×1=4

(28.1) Aravalli Mountain range

(28.2) Kaveri River

(28.3) The Leading Coffee producing state

(28.4) Dudwa Wildlife Sanctuary.

ପ୍ରଦତ୍ତ ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ଚିତ୍ରଣ ମାନଚିତ୍ରର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ସହ ଦର୍ଶାଅ :

(28.1) ଆରାବଲୀ ପର୍ବତମାଳା

(28.2) କାବେରୀ - ନଦୀ

(28.3) ମୁଖ୍ୟ କଫି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଜ୍ୟ

(28.4) ଦୁଧୱା ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ଅଭୟାରଣ୍ୟ

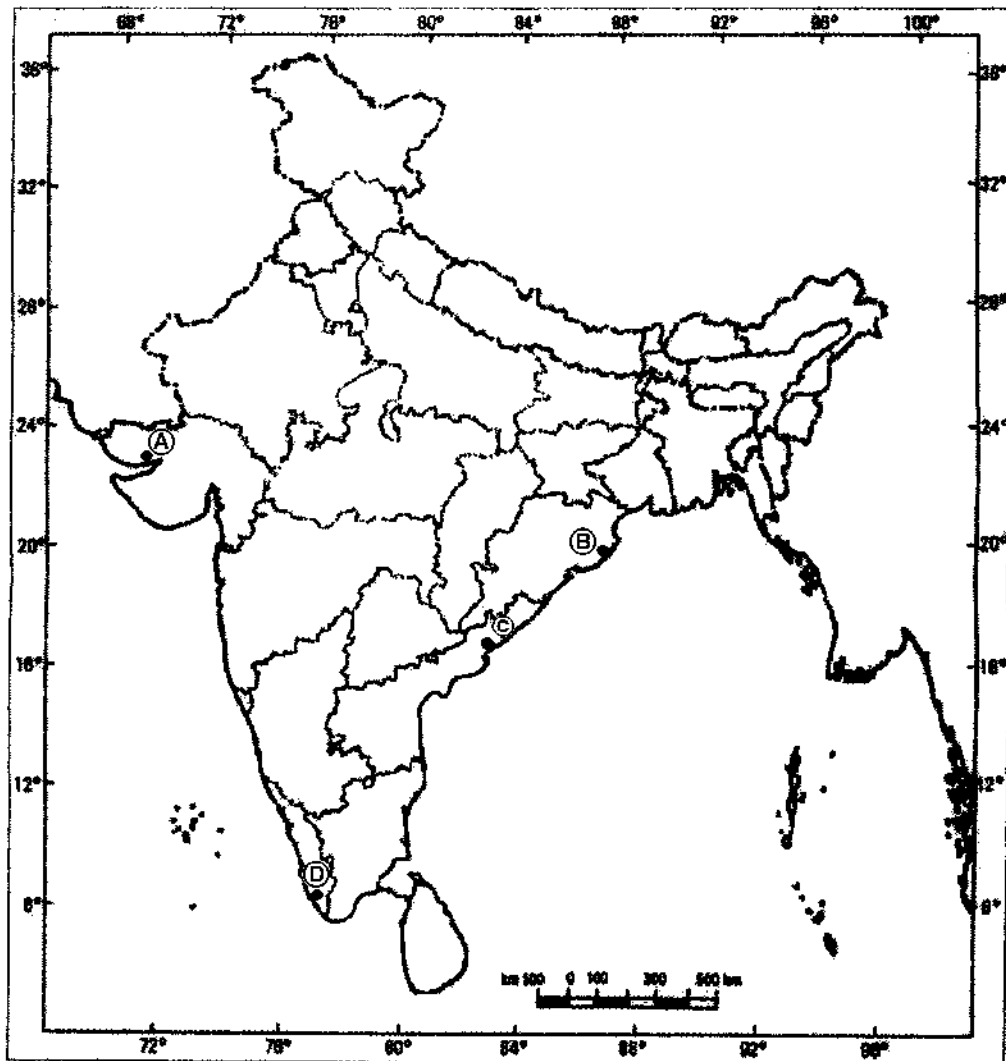

- 29 Identify the four major sea-ports shown as A, B, C and D on the given political outline map of India and write their correct names in your answer book.

4×1=4

ପ୍ରଦତ୍ତ ଭାରତୀୟ ରାଜନୈତିକ ରୂପରେଖ ମାନଚିତ୍ରରେ A, B, C ଏବଂ D ଲିଖିତ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଚାରୋଟି ପ୍ରମୁଖ ସାମୁଦ୍ରିକ ବନ୍ଦର ଚିହ୍ନଟ ଓ ସଠିକ୍ ନାମ ନିଜ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖ ।

Outline Map of India (Political)

Note : The following questions are for the Visually Impaired Candidates only, in lieu of **Q. No. 28** and **29**.

- (29.1) Name the highest peak of the world and highest peak of Himalayas in India. **1+1=2**
- (29.2) Name the two major rivers that form deltas in Andhra Pradesh. **1+1=2**
- (29.3) Name any two major plantation crops. **1+1=2**
- (29.4) Name the two major sea-ports located in West Bengal. **1+1=2**

ଟିପ୍ପଣୀ : ନିମ୍ନସ୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ଦୃଷ୍ଟିବାଧିତ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ **28** ଏବଂ **29** ପରିବର୍ତ୍ତେ ।

- (29.1) ପୃଥିବୀର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶିଖର କିଏ ଓ ଭାରତରେ ହିମାଳୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶିଖର କିଏ ?
- (29.2) ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ଦେଲ୍ଟା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ମୁଖ୍ୟ ଦୁଇ ନଦୀଙ୍କ ନାମ ଲେଖ ।
- (29.3) ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ନାମ ଲେଖ ।
- (29.4) ପଶ୍ଚିମ-ବଙ୍ଗଳାର ଦୁଇ ପ୍ରମୁଖ ସାମୁଦ୍ରିକ ବନ୍ଦରର ନାମ ଲେଖ ।
-

Roll No.

Q. No. 28

Outline Map of India (Political)

